

de la forma WEREND, amb un canvi en *i*, en llengua d'oc, paral·lel al que presenten *servent*, *vinent*, *ixent* (oc. *issent*), *mirent* —o potser per un fenomen dialectal visigòtic—; mentre que en *garent*, fr. *garant*, actuarien conjuntament la influència aperitiva de la *r* amb la dels mots fr. ant. i oc. ant. *garir* 'protegir, guarir', i fr. i oc. *garer*, *-ar*, 'guardar', tots ells germanismes, però d'altres radicals germànics. Per a discussió detinguda de l'ètimon germànic, veg. DCEC, article GARANTE, mot que en castellà és gallicisme pur i sense arrels antigues [DAut.].

DERIV.: *Guarent*, *guirent*, *guarença*, veg. supra. *Garantir* [Lab. 1839 «fer fiança»], la forma *garantitzar* és incorrecta, presa del cast. *garantizar* [mj. S. XIX], que resulta d'un malentès de formes conjugades franceses com *je garantis*, *garantisse*, *garantissons* i anàlogues.

1 Els dos últims, mal llegits com *guarença* per Oliver, que deu servir-se d'un còdex on la *t* i la *c* són quasi iguals, perquè fa altres errors així (com *parció* per *partió*), aquí mateix. *AlcM* ho agreuja amb una mala accentuació *guarència*, mot i forma que mai no han existit enlloc.

Garanyó, *garanyoner*, V. *aranyó* *Garapatxo* (?), V. *gaspato* *Garapinyar*, *-inyat*, *-inyera*, sovint pronunciats *grapinyar* [Belv.], *-inyera* [1879, DAG.; Belv.]; pres del cast. *garapiñar*, *garapiña* [S. XVII], DCEC

Garapits, eiv. és dubtós si es pot mirar com a cpt. de l'arcaic *garar* (veg. GARATGE) amb *pit*, o més aviat com una forma mossàrab per *gaprits* (> *grapits*), equivalent de *cabrit* (CABRA), amb un sentit primer de 'entreteniments juganers com els que es fan amb un cabridet'; potser això últim, cf. *garavita* '(cabra) de banyes redreçades' (PnaCast.), que sembla resultant d'una forma mossàrab mig-arabitzada *qabrīta* 'cabrida'; cf., però, el cast. *garabito* de sentit diferent, que sembla incompatible amb una tal etimologia, almenys en castellà (DCEC GARABATO, 668a25)

GARATGE, pres del fr. *garage* 'local destinat a guardar carruatges', derivat de *garer* 'guardar, resguardar', provinent del fràncic *WARŌN 'tenir cura d'alguna cosa, cuidar-se'n' (a-al. mj. *warn*, b-al. ant. *waron*, ags. *warian*, esc. ant. *vara*, cf. angl. *beware*). □ 1.^a doc.: c. 1900, eds. recents de Lab. i Bulbena; Vogel; DOrt.

Tant o més freqüent i viu que en francès antic, és l'oc. ant. *garar* 'garar, resguardar',¹ que també fou molt usat pels trobadors catalans, del llenguatge dels quals passà a usar-se poc o molt en català antic, com veiem entre altres textos per les *VidesR.* (gloss.); i sobretot en l'imperatiu *gara*, usat quasi en forma d'interjecció: sovint en StVicentF (*Serm.* I, 128.8): «quan tu veus que la rama on tens los peus comença a croxir --- o les mans te tremolen, he! *gara* de caure!», «la dona, quant se dóna a vanitat, *gara* de caure!, ella pecca», «*gara*, guardem-nos», «*gara* de la punició», «*gara* no salten la bardixa» (*Quar.*, 219.75, 117, 126.190, 116.39); «al tardívol --- moviment la divinal ira

proceeix a sa venyança, mas *gara* que la tarda compensa ab la gravitat del suplici ---», Eiximenis (*D.-Comp.*, *CoDoACA* XIII, 351; *NCL.*, 85) i AntC...als (*AlcM*); «ací és lo cavaller del falcó, *gara* d'ell», *Curiol* (II, 50).

Sovint s'usava en imperatiu repetit: «per esbalahir los combatents, feya que alguns d'aquells qui estaven en les bestides cridaven en lengua d'aquells del loch, e quaix --- qui vol encantar l'altra no prena mal, cridaven alt en lur lengua: *gara, gara*, detràs; e com aquells se girassen detràs e guardassen qui-ls encalçava, axí soptosament eren ferits, com dit és, per los contraris», Eiximenis (*Regiment*, cap. 300), «no ens hi cal fer tant *gara-gara* —dix la Rahó», *Somni de Joan Joan* (fi segle XV, DAG.). D'aquí el modern *fer la gara-gara* 'afalagar algú', que originàriament degué ser reproducció fingida dels mots que, a manera de les frases anteriors, ens adreça un que vol aparentar gran interès per nosaltres («hacer el buz, *palpari*, *adulari*», Belv., s. v. *fer*; Lab. 1839); «com en Joan és l'amo de la comarca, les autoritats li fan la *gara a gara*», Bosch de la Tr., «li fan la *gara gara*», id. (*Recorts d'un Exc.*, 25, 48); «y seguint sarau y festes, / la *gara-gara* sab fer / a totes, que fins que's casi / lo que busca és passatemps» (*JFl.* 1875, 93), «de quan en quan ella ja daria una mirada als forasters, y'ls hi faria la *gara-gara*», «la rebran tan bé com vulga, li faran la *gara-gara* tant com vulga, però aquí, dintre'l cor, uy, que'n tenen de secrets!», Noller (*Vilaniu*, 126, 97).

Ens posa en roda la presència, en els dialectes bascos de França, d'una tal dita, que trobem citada en el *Supl.* d'Azkue: «pika, *gara-gara*, *humeak hala-hala*», si bé rara, i desconeguda d'Azkue mateix (que preguntava «¿qué es aquí *gara?*»), com que *hala-hala* a Sule és «lo mismo, igualmente», això significaria 'si la garsa fa (o li fan) la *gara-gara*, les seves cries també', i seria manlleu del bearnès. Com, però, *gara* és «idea de elevación y desarrollo, riqueza» (arrel robusta i aborigen en basc), també es podria entendre que significués 'quan la garsa és pròspera ---' i imaginar que una locució basca es vagi propagar Pirineu ençà fins a la nostra terra, car justament tals locucions adverbials reduplicades són molt idiomàtiques del basc; per més que la idea de tal transmissió sigui aventurada. Recomanem el dilema a l'atenció dels bascolègs. Però reconeguem que també sembla ben probable que sigui romanisme en basc, havent-hi entrat des del romànic bearnès, cf. en el *TdF* una munió d'exs. de *garo* provençal amb ús encara més gramaticalitzat que en català antic. En conjunt és més versemblant que en basc sigui manlleu romànic, si bé interpretat per la gent euskera a la llum de l'adverbi basc.

¹ Entre altres derivats sembla ser-ho un *guarana* de la *Chanson d'Antiocha* per al qual el gloss. de la *Cbr.* d'Appel (6.11) proposa «Gehege, Jagd im Gehege?». Si això fos segur preguntariem: ¿i el fr. *garène* 'cau de conills'?

Garaüller, V. grèvol *Garavana*, V. *caravana* *Garavita*, V. *garapits* *Garb*, V. *garbí*